

କାଟ ନିୟନ୍ତ୍ରଣ:

ପାଣି କମିଗଲେ ସ୍ଥାନରେ କାଣ୍ଡକିଆ ପୋକ ଲାଗିବାର ବହୁତ ସମ୍ଭାବନା ରହିଛି । ପିଲ କାହାରିବା ସମୟରେ ହଳଦିଗୁଣ୍ଡି ପୋକ ଲାଗିବାର ଦେଖାଯାଏ । ତେଣୁ ଏହା ପାଇଁ କ୍ଲୋରପାଇରିଫସ ୫୦୦ ମି.ଲି. ପ୍ରତି ହେକ୍ଟର ପିଛା କିମ୍ବା ଜମିତାକ୍ଲୋପ୍ରିଡ ୧୦୦ ମି.ଲି. ପ୍ରତି ହେକ୍ଟର ପିଛା ପତ୍ରରେ ସିଞ୍ଚନ କଲେ ପୋକର ଆକ୍ରମଣ ଅପେକ୍ଷାକୃତ କମ୍ ହୋଇପାରେ ।

ରୋଗ ନିୟନ୍ତ୍ରଣ:

ଏହି ଧାନ କିସମରେ ସାଧାରଣତଃ ଏଡେ ରୋଗ ଲକ୍ଷ୍ୟ କରାଯାଇନାହିଁ ।

ଶୁଖାଇବା:

ଧାନକୁ ବିହନ କରି ରଖିବା ପାଇଁ ଖରାରେ ଶତକଡା ୧୨ ଭାଗ ଆର୍ଦ୍ରତା ରଖିବୁ ଏବଂ ଖାଦ୍ୟ ଆକାରରେ ବ୍ୟବହାର ପାଇଁ ଆର୍ଦ୍ରତା ପ୍ରାୟ ଶତକଡା ୧୪ ଭାଗ ରହିବା ଆବଶ୍ୟକ ।

ଗମ୍ଭୀର ପରିଚାଳନା:

ଖାଲୁଆ କମିରେ ମୁଗ ସହ ଧାନ ଚାଷ ମଧ୍ୟ କରିପାରିବେ । ଧାନ କଟା ପରେ ମୁଗ ଚାଷ କରିପାରିବେ । ଧାନ କଟା ପରେ ଝୁଡଙ୍ଗ ଚାଷ ମଧ୍ୟ କରାଯାଇପାରିବ, ଯେଉଁ କମିରେ ଜଳସେଚନର ସୁବିଧା ଥିବ ସେଠି ୧ ରୁ ୨ ଥର ଜଳସେଚନ କରି ଝୁଡଙ୍ଗ ଚାଷ ମଧ୍ୟ ଭଲରେ କରାଯାଇପାରିବ ।

ବର୍ଷାଧାନ

ସି. ଆର୍. ଆର୍. ଆଇ ବୈଷୟିକ ଇସ୍ତଫାର-୭୭
 © ସମସ୍ତ ସବୁ ସଂରକ୍ଷିତ - କେନ୍ଦ୍ରୀୟ ଧାନ ଗବେଷଣା ଅନୁଷ୍ଠାନ, କାନ୍ତାଧାରୀ-୨୦୧୨
 ସମ୍ପାଦକ ଏବଂ ପୃଷ୍ଠା ବିନ୍ୟାସ : ବିଶ୍ୱନାଥ ଶତଙ୍ଗୀ, ଜି. ଏ. କେ. କୁମାର ଏବଂ ସ୍ୱାଧ୍ୟାୟା ରାଣା ବଳାଲ୍
 ସଂଗଠନ : ପ୍ରକାଶ କର, ଭରଦ୍ୱାଜ ବେହେରା ଏବଂ ଦିପ୍ତି ରଞ୍ଜନ ସାହୁ

ମୁଦ୍ରଣ - ନିର୍ଦ୍ଦେଶକ, କେନ୍ଦ୍ରୀୟ ଧାନ ଗବେଷଣା ଅନୁଷ୍ଠାନ, କଟକ,
 ଓଡ଼ିଶା - ୭୫୩ ୦୦୬ ତରଫରୁ ପ୍ରକାଶିତ

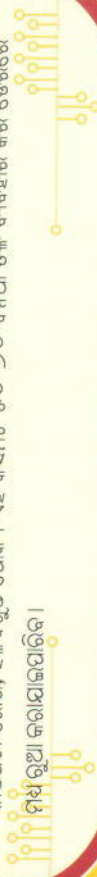
ବର୍ଷାଧାନ

ଢେଣାଗର ଭପକୁଳବର୍ତ୍ତୀ ଅଞ୍ଚଳରେ ବର୍ଷାଶିତ ମଝିଆଳି ଖାଲୁଆ ଜମି ପାଇଁ ଏକ ଅଧିକ ଅମଳକ୍ଷମ ଧାନ କିସମ - ଭସାଦନ ଏବଂ ଚାଷ ପଦ୍ଧତି

(କେ. ଏନ. ରେଡ୍ଡି, ଏସ୍. ଏସ୍. ସି. ପଟ୍ଟନାୟକ ଏବଂ ଏ. ଘୋଷ)

ଭାରତୀୟ ବୃଷ୍ଟି ଅନୁସନ୍ଧାନ ପରିଷଦ ଏବଂ ଆନ୍ତର୍ଜାତିକ ଧାନ ଗବେଷଣା କେନ୍ଦ୍ରର ମିଳିତ ଉଦ୍ୟମ ଯୋଗୁଁ କେନ୍ଦ୍ରୀୟ ଧାନ ଗବେଷଣା ଅନୁଷ୍ଠାନରୁ ବର୍ଷାଧାନ କିସମଟି ବିକଶିତ ହୋଇଛି ଓ ଓଡ଼ିଶା ରାଜ୍ୟ ବିହନ ଉପସମିତି ଦ୍ୱାରା ୨୦୦୫ ମସିହାରେ ଅନୁମୋଦିତ ହୋଇଛି । ଏହି କିସମଟି ଉପକୂଳବର୍ତ୍ତୀ ଅଞ୍ଚଳରେ ପାଣି କମୁଥିବା ଅଳ୍ପ ଖାଲୁଆ ଜମିରେ ଖରିଫ୍ ଋତୁରେ ଚାଷ କରାଯାଇପାରେ । ଏହା ନଭେମ୍ବର ମାସର ଦ୍ୱିତୀୟ ସପ୍ତାହରେ ପୂଜା ଧରେ ଏବଂ ହେକ୍ଟର ପିଛା ୩.୫ ରୁ ୪.୦ ଟନ୍ ଅମଳ ଦିଏ । ଏହି କିସମର ଗଛ ଲାଘା (୧୫୦ ସେ.ମି.), ମୂଳ ମୋଟା ଓ ମଧ୍ୟମ ପିଲ ବିଶିଷ୍ଟ ଏବଂ ସହଜରେ ଶୋଇପଡେ ନାହିଁ । ଏହାର ଉଚ୍ଚତା ଜଳର ଗଭୀରତା ଅନୁସାରେ ବୃଦ୍ଧି ପାଇଥାଏ । ଏହାର ଧାନ ଲାଘା, ମୋଟା ଏବଂ ଚାଉଳ ସଫା ଓ ଧଳା । ଏହାର ଧାନ ଚୂଡ଼ା, ମୁଡ଼ି ଓ ଉଷୁମା ଚାଉଳ ପାଇଁ ଏବଂ ନଡ଼ା ଛପର ପାଇଁ ଉପଯୁକ୍ତ ହୋଇଥିବାରୁ ବହୁଳ ଭାବରେ ଆଦୃତ ହୋଇଛି । ଏହି କିସମର ଚଳି ଏକ ସପ୍ତାହ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ପାଣିରେ ବୁଡ଼ି ରହିଲେ ମଧ୍ୟ କିଛି କ୍ଷତି ହୁଏ ନାହିଁ ଏବଂ ଅନ୍ୟ ଅବସ୍ଥାରେ ମୂଳରେ ୭୫ ସେ.ମି. ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଠିଆ ପାଣି ରହିଲେ ମଧ୍ୟ ସହିପାରେ । ଏହି କିସମରେ ବହୁପ୍ରକାରର ରୋଗ ଓ ପୋକ ପ୍ରତିରୋଧକ କ୍ଷମତା ଅଛି ଯେପରିକି - ପତ୍ରପତା ରୋଗ, କାଞ୍ଚପତା ରୋଗ, ହଳଦିଗୁଣ୍ଡି ପୋକ । ଏହି କିସମଟି ୫୦-୬୦ ଦିନିଆ ଚଳି ବ୍ୟବହାର କରି ଡେରିରେ ମଧ୍ୟ ଗୁଆ କରାଯାଇପାରିବ ।

କାମି:
ଗଳିଙ୍ଗ ଚିତ୍ର:
ଏହି କିସମତି ଓଡ଼ିଶାର ଉପକୂଳବର୍ତ୍ତୀ ଅଞ୍ଚଳରେ ବର୍ଷାଶୁଭ ଅଞ୍ଚଳ ଖାଲୁଆ କମି ପାଇଁ (କଳର ଗୋରା) ୦ ସେ.ମି. ରୁ ୧୫ ସେ.ମି.) ଉପଯୁକ୍ତ ।

ବିହନ ବାଛିବା:
ସୁସ୍ଥ ବିହନ ବାଛିବା ପାଇଁ ଏକ ଲିତେ ପାଣିରେ ୬୦ ଗ୍ରାମ ମୁଣ ମିଶାଇ ଏକ ମିଶ୍ରଣ ପ୍ରସ୍ତୁତ କରନ୍ତୁ । ଏହି ମିଶ୍ରଣରେ ବିହନ ଧାନକୁ ପକାଇ ଏବଂ ଭାସମାନ ମଞ୍ଜିଗୁଡ଼ିକୁ ବାହାର କରନ୍ତୁ । ତଳେ ରହିଥିବା ସୁସ୍ଥ ମଞ୍ଜିକୁ ବାହାର କରି ମଧୁର କଳରେ ଯୋଗାଣ ପରେ ଛାଇରେ ସୁଖାଇ ବ୍ୟବହାର କରନ୍ତୁ ।

ବିହନ ପରିସାରା:
ଖରାଟିଆ ଚାଷ ପାଇଁ ଏକ ହେକ୍ଟର ପିଛା ୮୦ ରୁ ୧୦୦ କେ.କି. ବିହନ ଦରକାର ହୁଏ । ସିଧା ଧାଡ଼ିରେ ବୁଣିବା ପାଇଁ ୮୦ କେ.କି. ଏବଂ ଛଟା ବୁଣା ପାଇଁ ଏକ ହେକ୍ଟର ପିଛା ୧୦୦ କେ.କି. ବିହନ ଆବଶ୍ୟକ । ରୁଆ ଧାନ କଟିବାକୁ ହେଲେ ହେକ୍ଟର ପିଛା ୩୫ ରୁ ୪୦ କେ.କି. ବିହନ ଚଳି ଯେବା ପାଇଁ ଆବଶ୍ୟକ ହୁଏ ।

ବିହନ ବିଶୋଧନ
ସୁଖିଲା ବୁଣା:
ପ୍ରତି ୧ କି.ଗ୍ରା. ବିହନକୁ ୨ ଗ୍ରାମ କାର୍ବୋଲଟିମି କିମ୍ବା ବାଲିଷ୍ଟନ ଗୋଳାଇ ବିଶୋଧନ କରନ୍ତୁ ।

ତଦା ବୁଣା:
ବିହନକୁ ବିଶୋଧନ କରିବା ପରେ ୨ ୪ ଘଣ୍ଟା ପାଣିରେ ବସୁଥିଲା ପାଣିକୁ ନିଗଡ଼ି ଦିଅନ୍ତୁ । ଗରା ହେବା ପାଇଁ ବିଶୋଧିତ ମଞ୍ଜିକୁ ଛାଇରେ ଅଖା ବା ପାଲରେ ଭଲ ଭାବେ ଘୋଡ଼ାଇ ଦିଅନ୍ତୁ ।

ବିହନ ବୁଣିବାର ସମୟ:
ମେ ମାସ ଅଧାରୁ ଜୁନ ମାସ ପ୍ରଥମ ସପ୍ତାହ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଶୁଖିଲା ମଞ୍ଜି ବୁଣିବା କାର୍ଯ୍ୟ ଶେଷ କରନ୍ତୁ ଏବଂ ରୁଆ ଧାନ କରୁଥିଲେ ଜୁନ୍ ଶେଷରୁ ଜୁଲାଇ ପ୍ରଥମ ସପ୍ତାହ ଭିତରେ ବୁଣିପାରିବେ । କିନ୍ତୁ ଖାଲୁଆ କମିରେ ଶୁଖିଲା ମଞ୍ଜି ବୁଣିବା ଅଧିକ ଉପଯୋଗୀ ହୋଇଥାଏ । କାରଣ ଏହା ଦ୍ୱାରା ଖାଲୁଆ କମିରେ ଅଧିକ କଳକମି ରହିବା ଭଳି ଅସୁବିଧାରୁ ରକ୍ଷା ମିଳିଥାଏ ।

କମି ପସ୍ତକ:
ଛଟା ବୁଣା ଚାଷ ପାଇଁ କମିକୁ ୩ ରୁ ୪ ଥର ହଳ କରି ମାଟିକୁ ସମତୁଳ କଲିବେବା ଆବଶ୍ୟକ । ମାଟି ମାସ ପୂର୍ବରୁ ୧ ରୁ ୨ ଥର ଖରାଟିଆ ଓ ଚାଷ କରିବେଲେ ଘାସ ନିୟନ୍ତ୍ରଣ ହୋଇପାରିବ । ରୁଆ ଧାନ ପାଇଁ କମିକୁ ସୁକା ଚିନି ଥର ଭଲଭାବେ କାଟୁଅ କରି ସେଥିରେ ଘାସ ବମନ କରାଯାଏ ଏବଂ କମିକୁ ଶେଷଥର ପାଇଁ ଫଗା ପକାଇ ସମତୁଳ କରାଯାଏ । ବିହନ ବୁଣିବା ପାଇଁ ସିନ୍ଦୂର, ଡିଲି, ବ୍ୟବହାର କରି କିମ୍ବା ହଳ ପଛରେ ବିହନ ପକାନ୍ତୁ । ବୁଦା ପ୍ରତି ୫-୬ ଟି ମଞ୍ଜି ଧାଡ଼ିକୁ ଧାଡ଼ି ୨ ୦ ସେ.ମି. ଏବଂ ବୁଦାକୁ ବୁଦା ୧ ୫ ସେ.ମି. ବ୍ୟବଧାନ ରଖନ୍ତୁ ।

ଧାନ ବୋଲବା:
ଠିକ୍ ସମୟରେ ରୁଆ କଲେ, ୩୦ ରୁ ୩୫ ଦିନିଆ ଚଳିକୁ ୨୦ ସେ.ମି. X ୧୫ ସେ.ମି. ବ୍ୟବଧାନରେ ବୁଦା ପ୍ରତି ୩ ରୁ ୪ ଟି ଚଳି ରୁଆ ଯିବା ଆବଶ୍ୟକ । ଚେରିରେ ରୁଆ ହେଲେ ୫୦ ରୁ ୬୦ ଦିନିଆ ଚଳିକୁ ୨୦ ସେ.ମି. - ୧୫ ସେ.ମି. ବ୍ୟବଧାନରେ ବୁଦା ପ୍ରତି ୫ ରୁ ୬ ଟି ଚଳି ବୋଲବା ଆବଶ୍ୟକ । ମିଶ୍ରିତ ରୁଆ ପାଇଁ ଏକ ବର୍ଗ ମିଟରରେ ୩୦-୩୫ ଟି ବୁଦା ଏବଂ ବୁଦାପ୍ରତି ୩-୪ ଟି ଚଳି ରୁଆଯିବା ଆବଶ୍ୟକ ।

ସାର ପ୍ରୟୋଗ:
କମିର ଉର୍ବରତାକୁ ଦୃଷ୍ଟିରେ ରଖିଯାଇ ସାର ପ୍ରୟୋଗ କରାଯିବା ଆବଶ୍ୟକ । ସିଧା ବୁଣା ଓ ସାଧାରଣ ରୁଆ କମି ପାଇଁ ପ୍ରତି ହେକ୍ଟର ପିଛା ୩୦କି.ଗ୍ରା. ୪୦ ଭାର ଯବଖାରକାର, ୨୦ ଭାର ଫସଫୋରସ ଓ ୨୦ ଭାର ପଟାସ ସାର ପ୍ରୟୋଗ କରନ୍ତୁ । ତେଜି ରୁଆ ପାଇଁ ପ୍ରତି ହେକ୍ଟର ପିଛା ୩୦କି.ଗ୍ରା. ୬୦ ଭାର ଯବଖାରକାର, ୩୦ ଭାର ଫସଫୋରସ ଓ ୩୦ ଭାର ପଟାସ ସାର ପ୍ରୟୋଗ କରନ୍ତୁ ।

ବୁଣିବାର ଏକ ମାସ ପୂର୍ବରୁ ପ୍ରତି ହେକ୍ଟର ୫୦୦ ଗୋରଖର ପ୍ରୟୋଗ କରନ୍ତୁ । ମାଟି ପରାଞ୍ଚା କରାଯାଇ ଉପଯୁକ୍ତ ସାର ପରିମାଣ ଅନୁମୋଦନ କରାଯିବା ଆବଶ୍ୟକ ।

ସାର ପରିଚାଳନା:
ଶୁଖିଲା ବୁଣା ଧାନରେ ସମସ୍ତ ଯବଖାରକାର, ଫସଫୋରସ ଏବଂ ପଟାସ ସାର ସହ ଗୋର ଖରକୁ ଏକା ସହିତ ମିଶାଇ କମି ପ୍ରସ୍ତୁତି ସମୟରେ ମୂଳସାର ଭାବେ ପ୍ରୟୋଗ କରାଯିବା ଆବଶ୍ୟକ । ସାଧାରଣ ରୁଆ ପାଇଁ ଉପଯୁକ୍ତ ସମୟରେ ଚାଷ କଲେ ସମୁଦାୟ ଫସଫୋରସ ଓ ପଟାସକୁ କମିପ୍ରସ୍ତୁତି ବେଳେ ମୂଳସାର ଭାବେ ପ୍ରୟୋଗ କରନ୍ତୁ ଏବଂ ବୋଲବାର ୫ ରୁ ୬ ଦିନ ପରେ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ପରିମାଣର ଯବଖାରକାର ସାର ପ୍ରୟୋଗ କରନ୍ତୁ । ତେଜିରେ ଧାନ ବୋଲିଲେ ସମୁଦାୟ ଫସଫୋରସ ଓ ଚାରିଭାଗରୁ ଚିନିଭାର ପଟାସକୁ ମୂଳସାର ଭାବେ କମି ପ୍ରସ୍ତୁତି ସମୟରେ ପ୍ରୟୋଗ କରାଯାଏ । ଅବଶିଷ୍ଟ ଏକ ଚତୁର୍ଥାଂଶକୁ କେଣ୍ଡା ବାହାରିବା ସମୟରେ ପ୍ରୟୋଗ କରାଯାଏ । ବୋଲବାର ୫ ରୁ ୬ ଦିନ ପରେ ଯବଖାରକାର ସାର ଅଧା ପରିମାଣ ପ୍ରୟୋଗ କରନ୍ତୁ ଓ ତାର ବାକି ଅଧା ଅଂଶକୁ ସମାନ ଭାବରେ ଭାଗ କରି କେଣ୍ଡା ବାହାରିବା ସମୟରେ ପ୍ରୟୋଗ କରନ୍ତୁ ।

ଘାସ ନିୟନ୍ତ୍ରଣ ପ୍ରଣାଳୀ:
ଶୁଖିଲା ବୁଣା ଧାନରେ ଅଲୁକି ବିଦା କିମ୍ବା ଦେଶୀ ଲଙ୍ଗ ବ୍ୟବହାର କରି ଓ ପରେ ଥରେ ଦୁଇଥର ହାତରେ ବାଛିବେଲେ ଅମାବନା ଘାସକୁ ନିୟନ୍ତ୍ରଣ କରିହୁଏ । ଧାନ ବୁଣିବାର ୩ ଦିନ ପରେ ହେକ୍ଟର ପ୍ରତି ୧.୬ ଲିତର ପ୍ରିଲିଲକ୍ସୋର ୫୦୦ ଲିତର ପାଣିରେ ମିଶାଇ ସଞ୍ଚନ ବା ପ୍ରୟୋଗ କରନ୍ତୁ । ୨୦ ରୁ ୨୫ ଦିନ ପରେ ଅଲୁକି ବିଦା କିମ୍ବା ଚକ୍ରବିଦା ସାହାଯ୍ୟରେ ଘାସ ବାଛି ସଫା କରନ୍ତୁ ।

ଖାଲି ସ୍ଥାନ ପୂରଣ:
ରୁଆ ଧାନରେ ବୋଲବାର ୬ ଦିନ ଭିତରେ ଖାଲି କାତାକୁ ପୂର୍ଣ୍ଣ କରନ୍ତୁ (ବୋଲବା ପରେ ଯେଉଁ ସ୍ଥାନରେ ଗଛ ମାଟି କିମ୍ବା ମରିଯାଇଛି) । ବୁଣା ଧାନରେ ଯେଉଁ ଯାଗାରେ ଅଧିକ ବିହନ ପଡ଼ିଯାଇଛି ତାକୁ ଉପାଦି ସମାନ ବ୍ୟବଧାନ କରନ୍ତୁ ।

